

متن پرسش

با سلام و خسته نباشید: در ذیل پاسخ ۱۸۴۳۰ سؤالاتی داشتیم: ۱. استاد اشخاص متفاوت هستند و نحوه ارزیابی و به کارگیری عقل و نحوه پذیرش ادله آنها نیز متفاوت است شاید از نظر عده ای ملاک توحید باشد ولی ما نباید از منظر خودمان و نحوه تفکر خود به افراد بنگریم این مسلم است که (هیچ عاقلی از چیز برتر به چیز پایین‌تری عدول نمی‌کند) ولی شاید کسی چیز دیگری را برتر تشخیص داده است (هرچند اشتباه و با جهل مرکب) جاهل قاصر در اینجاها معنا پیدا می‌کند. پس نباید اینگونه بپنداریم که هرکس ملاکش توحید نباشد یا دین و مکتب دیگری را انتخاب کرده است عاقل نیست یا از این طریق توطئه‌ای را به صحنه آورده است آیا با این حرف موافق هستید؟ ۲. بنده جناب ملکیان را به عنوان مثالی عرض کردم و حرفم کلی بود حرفم این بود که آیا کسی که تحقیق کند و به نتیجه برسد فلان مکتب حق است و پایبند آن مکتب شود و پس از چندی بفهمد دلایل آن مکتب ضعیف است و مکتب دیگری قوی‌تر است و به آن بپیوندد آیا به راحتی می‌توان گفت که وی دم‌دمی مزاج و متشتت است؟ ۳. استاد آیا به راحتی می‌توان گفت فلانی پیرو نفس اماره است؟! چگونه می‌توان فهمید که قضیه، نفس اماره است نه تحقیق عالمانه!؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: ۱- خیر! زیرا اگر کسی متوجهی خالق عالم و آن حقیقت یگانه نشده باشد، عقلی برایش پیش نمی‌آید که به دیگر نکات عقلی بپردازد ۲- بالاخره باید هر اندیشه‌ای را بر اساس توحید ارزیابی کرد ۳- نباید به راحتی هرکس را پیرو نفس اماره دانست، ولی هرکس خودش باید مواظب باشد که هر ادعایی را به عنوان تعقل و تفکر پیش نیاورد. موفق باشید